

Krav til fritidsbåt

- 1 Hva menes med fribordet på en båt?
- 2 Hvilken sektor av båten er babord, styrbord, babordlæring og styrbordlæring?
- 3 Hvordan kan du se om en fritidsbåt oppfyller alle kravene i «fritidsbåtforskriften»?
- 4 Hvilken informasjon på produsentskiltet er spesielt viktig for deg som båtfører?
- 5 Fritidsbåter deles inn i fire forskjellige konstruksjonskategorier. Hva kalles de, og hvilke kriterier avgjør inndelingen?
- 6 Hvorfor kreves det samsvarserklæring fra båt- og motorprodusenter?

Krav til utrustning

- 7 Nevn eksempler på varslings- og kommunikasjonsutstyr som bør være i alle båter.
- 8 Hva bør du minst ha med deg av navigasjonsutstyr selv på korte seilasjer?
- 9 Hva menes med brannklasse?
- 10 Hvilken informasjon på et håndsløkkingsapparat angir hvilke(n) brannklasse(r) det er egnet for?
- 11 Hva er den omtrentlige tømmetiden for et håndholdt brannsløkkingsapparat?
- 12 Håndholdte brannsløkkingsapparater kan inneholde forskjellige sløkkemidler. Hvilke?
- 13 Hvilket sløkkemiddel må du absolutt ikke bruke hvis det brenner i matolje?
- 14 Hvis det brenner i tekstiler om bord, hvilket sløkkemiddel egner seg til å slukke med?
- 15 Hvilken funksjon har dødmannsknappen?
- 16 Hvis du har en åpen båt, hvilket lensetutstyr bør du alltid ha om bord?
- 17 Hva er kravet om flyteutstyr om bord når du

er underveis og hvem har ansvaret for at kravet oppfylles?

- 18 Når er det påbudt å ha på seg flyteutstyr?
- 19 Hvem har ansvaret for å følge påbudet om bruk av flyteutstyr?

Krav til eier og fører

- 20 Du er 15 år. Hvilken begrensning innebærer det for deg som båtfører med hensyn til båt-lengde, motorstyrrelse og hastighet?
- 21 Hva menes med en båtførerbevispliktig båt?
- 22 Hvilken aldersgruppe er inntil videre fritatt for å måtte ha båtførerbevis for å kunne føre en båtførerbevispliktig fritidsbåt?
- 23 Hva er promillegrensen for småbåtførere?
- 24 Hvilke lovovertrедelser i fritids- og småbåtsaker kan straffes med forenklet forelegg?

Miljøkrav

- 25 Hvilken begrensning gjelder for tømming av septik i norsk sjøområde?
- 26 Hvordan kan du vite om øyer, skjær eller holmer er et verneområde for sjøfugl?
- 27 I hvilken tidsperiode i året er det vanlig med ferdselsforbud i verneområder for sjøfugl?
- 28 Hvilken begrensning i ferdsel og aktivitet gjelder i denne perioden?
- 29 Når er det lov å tenne opp bål eller åpen grill på øyer, skjær og holmer?

Ansvarsforhold og forsikringsordninger

- 30 Er det pliktig å ha fritidsbåtforsikring?
- 31 Hva er forskjellen mellom ansvarsforsikring og kaskoforsikring?

Test deg selv

KAP ②

Skrogtyper

- 1 Hva karakteriserer en deplasementsbåt?
- 2 Hvilken form har akterenden på båter med planende skrog?
- 3 Nevn de viktigste fordelene med planende skrog

Stabilitet

- 4 Hva menes med at en båt er stabil eller ustabil, og hvilke to fysiske krefter virker inn?
- 5 Hvordan skal du laste en fritidsbåt for å sikre god stabilitet?
- 6 Hva menes med at en båt har forlig trim, og på hvilken måte kan det gi dårligere stabilitet enn med nøytral trim?
- 7 Hvordan trimmer du en planende båt med påhengsmotor uten å bruke trimplan?
- 8 Hvorfor er det viktig å lense båten selv for moderate mengder av frittflytende vann?
- 9 Hvordan kan du sikre deg mot å overlaste eller feillaste båten?

Motorer

- 10 Hvilken oppgave har drivstoffilteret på en forbrenningsmotor?
- 11 Hvorfor er det viktig å skifte drivstoffilteret etter et bestemt antall driftstimer eller årlig?
- 12 Du har startet en påhengsmotor og det kommer ikke kjølevann ut fra motoren. Hva kan være årsaken(e) og hvilke konsekvenser kan det få for motoren om du ikke stopper den?
- 13 Hvor sjekker du om det er tilstrekkelig kjølevæske på en ferskvannsavkjølt motor?
- 14 Hvilken oppgave har en impeller i kjølesystemet?
- 15 Hvilken oppgave har varmeveksleren til en ferskvannsavkjølt motor?
- 16 Hvilken funksjon har motoroljen på en forbrenningsmotor?
- 17 Hvordan vet du om det er tilstrekkelig med smøreolje på motoren?
- 18 Hvilken enkel feilsøking vil du foreta av oljesmøringsystemet hvis motorarmen varsler om et for lavt oljetrykk?

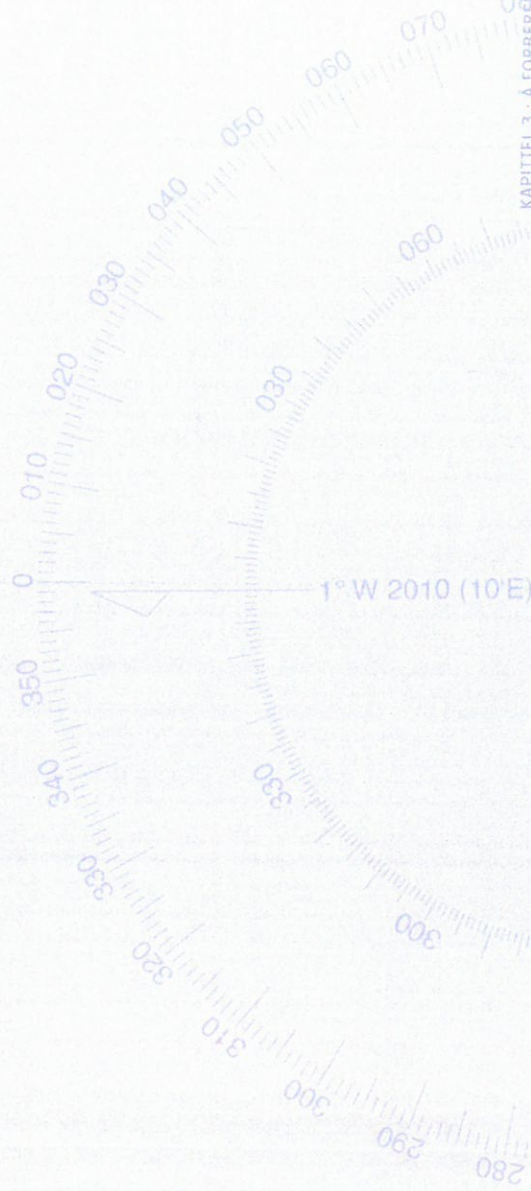
Test deg selv KAP 3

Respekter vær og farvann

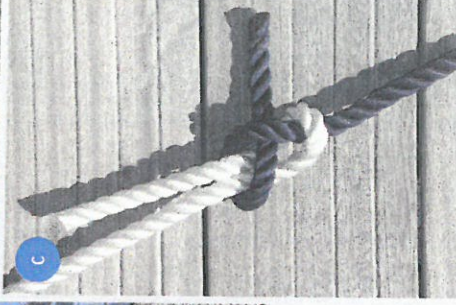
- 1 Værmeldingen varsler om sørvestlig frisk bris på formiddagen og økende til liten kuling ut over ettermiddagen. Hvor mye blåser det da omtrentlig målt i m/s i de to periodene av dagen?
- 2 Hvor høye bølger kan du forvente utaskjærs i de samme periodene?
- 3 Hvilken informasjon inneholder et marino-gram?
- 4 Hva forstår vi med «vindloven» for den nordlige halvkule?
- 5 Hva er solgangsbris?
- 6 Hvilke fenomener skaper tidevannet som kan ha betydning for seilasen?
- 7 På hvilken måte vil du ta hensyn til strøm eller vind når du skal legge til?
- 8 Hvorfor er det viktig å bruke vindtett tøy på sjøen?

Å gjøre båten sjøklar

- 9 Hva vil det si å gjøre båten sjøklar før du legger ut på tur?
- 10 For båter med motor er det viktig foran hver tur å sjekke motorsystemene. Hvilke kontrollpunkter er viktigst for
 - a drivstoffsystemet
 - b smøreoljesystemet
 - c kjølesystemet
- 11 Nevn eksempler på sikkerhets- og redningsutstyr som er viktig å ha med på hver tur.
- 12 Hva bør en sikkerhetsorientering omfatte?

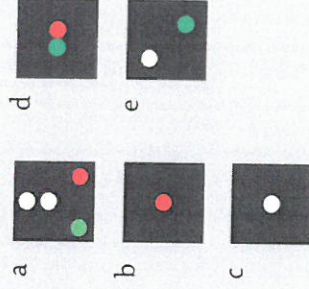
- 1 Hvilket naturfenomen må du ta hensyn til når du fortøyer i landfast brygge eller i land?
- 2 Hvilke egenskaper kjennetegner et godt fortøyningstau?
- 3 Hva er hensikten med å bruke fendere?
- 4 Hva er en sikker og forsvarlig måte å fortøye båten på når den ligger
 - a langsmed brygge eller berg?
 - b langsmed en annen båt?
 - c i egen bås på flytebrygge?
- 5 Hvilken del av båten fortøyer du normalt i bøye eller påle?
- 6 Hvorfor kan det være en ulempe å knytte fast fortøyningstauet i bøya?
- 7 Hvilke knuter ser du på bildene?
- 8 Hvilket utstyr trenger du for å ankre?
- 9 Hva bestemmer anbefalt vekt på ankeret?
- 10 Hva er fordelene med å bruke en svivel mellom ankeret og ankerfortøyningen?
- 11 Hva er hensikten med å bruke daumann?
- 12 Hvor finner du informasjon om dybder og bunnforhold?
- 13 Hvilke bunnforhold gir normalt det beste festet for ankeret? Og det dårligste?
- 14 Hvor mye ankerfortøyning bør du legge ut under værforhold med moderat eller lite vind?
- 15 Hvor mye bør du legge ut hvis det blåser kuling eller mer?
- 16 Hva signaliserer «dykkerflagget»?
- 17 Hvilket signal skal båter mellom 7 og 50 meter vise om dagen når de ligger for anker?

- 1 Hva kaller vi trafikkreglene til sjøs?
- 2 Generelt skal du alltid holde utkikk og sikker fart. Hva menes med det?
- 3 Hvordan kan du bedømme om din egen annen båt holder kryssende kurser?
- 4 Hvilken side av leia skal du holde i trange farvann?
- 5 På hvilken side av en båt som går for motor, er å «holde av veien»-sektoren, og hvor langt strekker den seg?
- 6 Og tilsvarende for «innhentings»-sektoren?
- 7 Når en båt skal vike før en annen, hvilken kurs og fart skal de to holde?
- 8 To motorbåter holder kryssende kurser. Hvilken båt har vikeplikt?
- 9 To motorbåter holder helt motsatte kurser. Hvem skal vike, og hvordan?
- 10 To seilbåter har kryssende kurser. Den ene har vinden inn fra babord og den andre inn fra styrbord. Hvilken båt skal vike?
- 11 Hvis de to nevnte seilbåtene i stedet hadde hatt vinden inn fra den samme siden, hvilken båt ville da hatt vikeplikt?
- 12 Sett at du seiler med vinden inn fra babord og ser en båt i lo som går for seil, men ikke helt kan avgjøre om den andre båten har vinden inn fra styrbord eller babord. Hvem skal holde av veien for den andre?
- 13 Hvordan skal du forholde deg når du innhenter en annen båt?
- 14 Hvilken båt skal vike når en motorbåt og en seilbåt for seil har kryssende eller motsatte kurser?
- 15 Og hvilken båt skal vike om seilbåten gikk for både motor og seil?
- 16 Når har fritidsbåter vikeplikt for nyttrafikk?
- 17 Hvor finner du informasjon om lokale fartsbegrensninger?
- 18 Hva er høyeste tillatte fart du kan holde hvis du passerer badende innenfor en avstand på 50 meter?
- 19 Hvordan kan du normalt slå fast at et område er et offentlig badeområde?
- 20 Hvilke farts- og ferdselsforbud gjelder for båter ved slike offentlige badeområder?
- 21 Hvis du må krysse en trafikkseparasjonsone med en fritidsbåt, hvordan skal du gjøre det?

- 1 Når skal båtlanternene være tent?
- 2 Hvilken lysfarge og hvilken lysvidde har en topplanterne?
- 3 Hvilken lysfarge og hvilken lysvidde har akterlanternen?
- 4 Hvilken lysfarge og hvilken lysvidde har borbord sidelanterne? Og styrbord sidelanterne?
- 5 Båter under en viss største lengde kan kombinere sidelanternene i en sammensatt lanterne plassert på midtlinjen. Hvor går grensen?
- 6 Hva er hovedregelen for lanterneføring på motorbåter underveis?
- 7 Hvilke avvik i forhold til hovedregelen for motorbåter er tillatt for båter på minst 20 m, men kortere enn 50 m?
- 8 Og under 12 meter?
- 9 For hvilken type motorbåter er det tillatt bare å føre en rundlysende lanterne med hvitt ubrutt lys? Og hvilke krav må du følge om båten fører slik lanterneføring?
- 10 Hva er hovedregelen for lanterneføring på seilbåter underveis?
- 11 For noen seilbåter er det tillatt å kombinere de to sidelanternene og akterlanteren i en sammensatt lanterne («Tricolor»). Hvilke seilbåter gjelder det for, og under hvilken forutsetning?
- 12 For hvilke seilbåter kan det tillates å bruke lommelykt eller en lanterne med hvitt lys i stedet for de ordinære navigasjonslanternene? Og hvilke krav må du følge om seilbåten fører slik lanterneføring?
- 13 Hvilke krav til lanterneføring gjelder for båt som blir rodd?

- 14 Hvilke særskilte krav til manøvrering gjelder for små båter som bare fører eller viser en rundlysende lanterne med hvitt lys?
- 15 Hvilken lysfarge og lysvidde skal en slepe-lanterne gi, og hvor skal den være plassert?
- 16 Hvilken type båt og fra hvilken retning ser du den?

- 17 Hvilket lanternekrav gjelder for båt mellom 7 og inntil 50 meter når den ligger for anker om natten eller i dårlig sikt?
- 18 Hvilke krav til utstyr for lydsignaler gjelder for båter kortere enn 12 meter?
- 19 Hvor langt er et kort og et langt støt?
- 20 Hva er manøversignalet for motorbåt underveis:
 - a «Jeg forandrer kurs til styrbord»?
 - b «Jeg forandrer kurs til babord»?
 - c «Jeg bruker maskinkraften akterover»?
- 21 Hvilket lydsignal og hvor ofte skal det gis når en motorbåt er underveis i nedsett sikt?
- 22 Hvis du supplerer et manøversignal med et lyssignal, med hvilken form, varighet og opphold mellom dem skal disse gis?
- 23 Hva betyr fem korte lydsignaler?

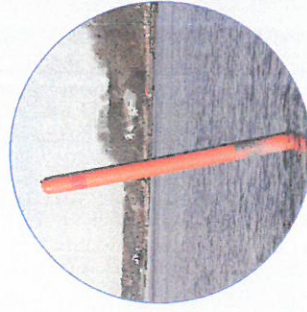
- 1 Nevn de fire hovedtypene av faste sjømerker.
- 2 Hva er formålet med båker og varder?
- 3 Hva er normalt forskjellen mellom en varde og en båke?
- 4 Hvilken farge har en stang?
- 5 Hva er kartsymbolet for varde og båke?
- 6 Hva angir dette kartsymbolet?

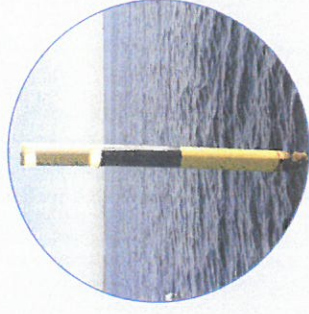
- 7 Hvilket sjømerke har forkortelsen Mk i kartet?
- 8 Hva betyr dette kartsymbolet?

- 9 Hvilken farge og form har styrbord lateralmerke (sideavmerking), og hvilket kartsymbol har det?
- 10 Hva betyr dette sjømerket?

- 11 Hvilken form og fargekode har sørmerket (kardinalmerke), og hva er det tilhørende kartsymbolet?
- 12 Hvilket sjømerke ser du her?

- 13 Hvilket sjømerke ser du her, og hvilke farger har det?

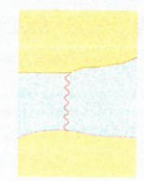

- 14 Hvilken farge har spesialmerket for offentlige badeplasser, og hvilken bokstav brukes i kartet om denne fargen?
- 15 Hvilket flytende sjømerke har fargekoden BYB?

- 1 Hva kalles storsirkelen som deler jordkloden i den nordlige og den sørlige halvkula, og hva kalles den som deler den i den østlige og den vestlige halvkula?
- 2 Hva kalles gradene som angir at en posisjon er nord eller sør for ekvator?
- 3 Gradnettet som omgir kloden, bruker grader som avstandsmål mellom sirklene. En grad kan deles opp i to andre målestørrelser. Hva kaller vi dem, og hvor mange av hver av dem går det på 1°?
- 4 Hvilket nautisk lengdemål utgjør 1 852 meter, og hvor mange breddeminutter svarer det til?
- 5 Hvor lang er en kabellengde?
- 6 Hva menes med kartdatum og hvilket kartdatum brukes for de fleste sjøkartene?
- 7 Målestokken for et kart er 1 : 75 000. Hva betyr det?
- 8 Hva menes med sjøkartnull?
- 9 Hva betyr disse kartsymbolene?

a

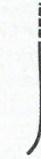
b

c

d

e
- 10 Hva menes med tørrfallsområdet, og hvilken farge har det i kartet?
- 11 Hva angir de to vertikale kartrammene? Og hva angir de to horisontale kartrammene?
- 12 I hvilken kompassretning er kartet orientert?
- 13 Hvor i sjøkartet finner du startpunktet (koordinatene) for kartet?
- 14 Hva kalles de rette horisontale hjelpelinjene i kartet? Og hva kalles de vertikale?
- 15 Hva er sjøkartsymbolet for grunne?
- 16 I sjøkartet står dybdetallet enten i kursiv eller med rettstående skrift. Hva angir dybdetallet i kursiv, og hva angir rettstående skrift?
- 17 For hvilke dybder angis dybdetallet med én desimal?
- 18 For hvor store dyp angis områder i sjøkartet med blå farge?
- 19 Hva er kartsymbolet for stein/skjær som alltid er synlig?
- 20 Hva er overettmerker?
- 21 Hva kalles kurslinjen som dannes av overettmerker?
- 22 I hvilken publikasjon finner du meldinger om sjøkartendringer?
- 23 Hvor i kartet finner du opplysninger om kvaliteten på sjømålingene?

Når du skal øve deg på kartarbeid, trenger du et ordentlig sjøkart og nødvendige hjelpemidler som parallelforskyver, spisspasser og lignende. I denne boka bygger de fleste eksemplene og noen av oppgavene på bruk av skolekartet for Oslofjorden. Du finner kartet gjengitt bakerst i boka, men der får det et lite format til å kunne brukes til praktisk navigasjonsarbeid. Skaff deg derfor et eget kart du kan øve i.

- 1 Forklar kort hvordan du setter ut posisjonen $59^{\circ} 15' N / 010^{\circ} 40' E$ i kartet.
- 2 Du skal beregne nøyaktig posisjon for en bestemt plass i kartet. Hvordan gjør du det?
- 3 Hva kaller du kurslinjen du setter mellom to posisjoner i kartet, og hvordan omdanner du den til riktig styrekurs på kompasset?
- 4 Du har målt distansen mellom to posisjoner i kartet med passereren. Hva gjør du for å finne ut hvor mange nautiske mil den svarer til?
- 5 Distansen mellom to waypoints er målt til 4,5 nm. Den har du seilt på 20 minutter. Hvilken gjennomsnittlig fart (SOG) har båten holdt?
- 6 Båten gjør 10 knop (SOG), og distansen du skal seile, er 2,7 nm. Du starter kl. 12.04. Når er du framme (ETA)?
- 7 Du har gått med 6 knops fart (SOG) i 2 timer og 15 minutter. Hvor langt har du seilt?
- 8 Det er 28 nm tilbake til hjemmehavnen. Du starter seilassen hjemover kl. 09.00 og har avtale om å være hjemme kl. 12.30. Hvilken gjennomsnittshastighet (SOG) må du holde for å rekke hjem i tide?
- 9 Du ankommer bestemmelsesstedet kl. 16.25. Den tilbakelagte distansen er 18 nm, og du har holdt en gjennomsnittsfart (SOG) på 9 knop. Når startet seilassen?
- 10 Hvor i kartet finner du informasjon om misvisning?
- 11 Den rettvise kursen (Rk) i kartet er 235° , og misvisningen er $2^{\circ} E$. Hva blir riktig magnetisk kurs?
- 12 Den rettvise kursen er 030° , og misvisningen er $1^{\circ} W$. Hva blir riktig magnetisk kurs?
- 13 I kompassrosa står $1^{\circ} 30' W$ 2011 ($9^{\circ} E$). Hva betyr det, og hvor stor var misvisningen i kartet i 2017?
- 14 Hva er deviasjon, og hva skyldes den?
- 15 Magnetisk kurs er 095° . Finn riktig kompasskurs ved å bruke deviasjonstabellen i boka.
- 16 Du har funnet ut at riktig magnetisk kurs dit du skal, er 290° . Hvilken kurs må du styre på kompasset? Deviasjonen finner du i deviasjonstabellen.
- 17 Du har satt ut kurslinjen mellom to posisjoner i kartet og som har rettvise kurs 039° . Misvisningen er $1^{\circ} W$, og deviasjonen finner du i deviasjonstabellen. Hvilken kurs skal du styre i kompasset?
- 18 Hva er årsaken til at rettvise styrt kurs (RK) rettet for misvisning og deviasjon) kan avvike fra den sanne kursen du seiler over grunn (COG)?
- 19 Hva er årsaken til at farten båten holder gjennom vannet, noen ganger blir forskjellig fra farten den holder over grunn (SOG)?
- 20 Sett at strømmen går på tvers av kursen du holder. Skal du styre mot eller fra den retrin-

KAP (9)

- gen strømmen går for å korrigere styrekursen på grunn av strømmen?
- 21 Hvordan kan du anslå den omtrentlige virkningen av drift målt i grader?
- 22 Hvorfor kan du ikke erstatte kart og kompass med GPS og kartplotter?
- 23 Hva må du kontrollere før du kan bruke GPS sammen med et kart?
- 24 Hvorfor øker feilmarginen for GPS-posisjoner under høye hastigheter?
- 25 Båten går med 32 knops fart. GPS-posisjonen oppdateres 4 ganger per sekund. Hvor mange meter utgjør feilmarginen som skyldes farten?
- 26 Hva er en logg, og hvilken informasjon gir den?
- Den neste oppgaven forutsetter bruk av kartet for Oslofjorden som er gjengitt bak i boka.*
- 27 Du skal seile fra sørsiden av Hankø og gjennom Hankøundet og videre rundt Risholmen før du setter kursen til Engelsen. Avgjør hvilke kurslinjer du skal følge ved å lese kartet.
- a Du seiler i trygg avstand fra land på sørsiden av Hankø og med nord-nordøstlig kurs i retning Hankøundet. På hvilken side av den første (sørligste) jernstaken du kommer til, skal du passere?
- b Og på hvilken side av den andre jernstaken du kommer til, skal du passere?
- c Ved øya Skjerhallen (Sk), der du må legge om kursen mot nordvest (vis-à-vis Mølen), og videre innover i Hankøundet er det fartsbegrensning. Hvor mange knop er tillatt?
- d Hvilken side av jernstaken ved Gullikskjæret bør du gå?
- e Hvilken farge er det på staken som ligger nærmest Hankø rett nord for Bloksberg og Husebukta? Og på hvilken side av den går leia?
- f Helt nord i Hankøundet (ved Lærretangen) ser du et sjømerke du må ta hensyn til. Hvilket sjømerke er dette, og på hvilke side av båten skal du passere det?
- g Du styrer mot innløpet til Smauet (på den andre siden i sørvestlig retning). Hvor fort er det tillatt å gå gjennom Smauet?
- h Midt i Smauet, på nordspissen av Risholmen, står det en jernstake. På hvilken side skal du passere den?
- i Når du skal runde Smaustangen i vest, hvordan skal du styre og med hvilken fart?
- j Når du har kommet rundt Smaustangen, skal du gå langs med land og tilbake til Engelsen havn. Du styrer mot jernstaken på østsiden av Teineholm (Te), rett sør for moloen. På hvilken side av jernstaken er det naturlig å passere?

Test deg selv KAP 10

- 1 Hva er formålet med fyrlykter, og hvilke ytre kjennetegn har de?
- 2 Hvilken sektorfarge fra en fyrlykt angir «rent» farvann og skal alltid følges?
- 3 Hvilke sektorer skjermer for «urent» farvann?
- 4 Hva er hensikten med lanterner, og hvilken farge kan de ha på lyset?
- 5 Hva er sjøkartsymbolet for
 - a Fyr og fyrlykt?
 - b Lanterne?
 - c Båke med lanterne?
- 6 Hva betyr lyskarakteren Oc(2)?
- 7 Hva betyr lyskarakteren Fl W 5s?
- 8 Hva står angitt som lyskarakter i sjøkartet når du kan observere at lysperioden er like lang som mørkeperioden, og de til sammen varer i 10 sekunder?
- 9 Hva betyr lyskarakter FR?
- 10 Hva betyr lyskarakteren Q og VQ?
- 11 LFl er forkortelsen for langt blink. Hvor lenge varer et slikt blink?
- 12 Færder fyr har lyskarakteren Fl(3) W 30s. Forklar karakteren.
- 13 Hvilken farge har lyset fra en lanterne på en styrbord sideavmerkningsbøye (lateralmerke)?
- 14 Hva er huskeregel for lyskarakterene på kardinalmerkene med lanterne? Og kan du angi hvilken farge det er på lyset, og karakterene de har?
- 15 Hvilken lyskarakter og hvilken farge viser lanteren på merkebøyer for frittliggende grunne?
- 16 Hvorfor må du aldri bare navigere etter GPS når du seiler i «urent» farvann eller nær land om natten eller i dårlig sikt?

- 1 Åpen motorbåt er hyppigst involvert i dødsulykker med fritidsbåt. Hva er den vanligste årsaken til dødsulykker med denne båttypen?
- 2 Hva er trolig den viktigste årsaken til kantringsulykker?
- 3 Hvorfor blir risikoen for alvorlige hendelser høy når du kjører fort?
- 4 Hvilke to grunnregler gjelder for kjøring i høy fart?
- 5 Hvorfor er det viktig å holde god avstand til land når du kjører fort?
- 6 Hvorfor øker feilmarginen for GPS-posisjoner når farten øker?
- 7 Hva er et «styremærke» i høyhastighetsnavigasjonen? Og hvorfor er det hensiktsmessig å bruke slike merker?
- 8 Hva skal du gjøre når du kjører med høy fart og oppdager en annen båt som du er usikker på kan utgjøre en fare?
- 9 Hva bør du gjøre hvis baugen «spretter» opp og ned etter at du har fått båten i plan?
- 10 Du kjører med høy fart og skal svinge. Hvilke rutine bør du følge?
- 11 I høye hastigheter kan synsfeltet ditt bli redusert. Hvilket synsfelt blir mest påvirket?
- 12 Hvilket sikkerhetsutstyr bør du ha med i en vannscooter?
- 13 Hvilke rednings- og sikkerhetsutstyr bør du ha på deg når du kjører vannscooter?
- 14 Hvilken sikkerhetsmargin anbefales det å ha rundt båten når du har en vannskiutøver eller en tube i line etter båten?
- 15 Hva er anbefalt toppfart med kjøring med vannskiutøver eller tube?
- 16 Hvilke tre forutsetninger må være innfridd for at noe skal begynne å brenne?
- 17 Hvorfor er det så viktig å lufte motorrommet godt før du starter en innenbords bensinmotor?
- 18 Hvor bør du fylle løse drivstofftanker og ekstra drivstoffkanner?
- 19 Hva er den generelle prosedyren ved en fall-over-board-situasjon?
- 20 Hvor mange trykk på brystkassen og deretter munn-til-munn-innblåsinger anbefales ved hjerte-lunge-redning (HLR)?
- 21 Hvilken førstehjelp skal du gi en person med en mindre forbrenningsskade?
- 22 Hva skal du gjøre for å stoppe en større ytre blødning?
- 23 Hvilken førstehjelp skal du gi en moderat nedkjølt person som er ved bevissthet?
- 24 Hvis du skal slokke et brannpilløp i motorrommet hvor det har tatt fyr i olje eller drivstoff, hva må du absolutt ikke forsøke å slokke med?
- 25 Hva er funksjonen til et drivanker?
- 26 Hvis du skal varsle om en nødssituasjon over SR-radioen (VHF), hvilken kanal skal du bruke til nødkalling?
- 27 Hva er nødtelefonnummeret til sjøs?
- 28 Hva er det internasjonale nødsignalet på radiotelefoeni?
- 29 Hvordan virker en EPIRB?
- 30 Nevn de tre formene for pyrotekniske nødsignaler.
- 31 Hvis du skal vise nødsignal med kroppen, hva gjør du?
- 32 Nevn minst tre andre former for nødsignal enn de som er nevnt i spørsmålene 27–30.
- 33 Hvor lang bør en sleper være, og hva kan du gjøre for at den skal fjære godt?

Løsninger Test deg selv

Kapittel 1

- 1 Avstanden mellom dekk og vannlinjen.
Har betydning for båtens stabilitet
- 2 Babord er venstre side for midtlinjen, og styrbord er høyre side for midtlinjen når du ser fra akter og mot baugen. Låringen er sektoren på 180° aktenfor tvers, og babord og styrbord låring får du ved å dele låringen langs midtlinjen slik at de hver blir 90°
- 3 Ved at båtprodusenten har merket båten med gyldig produsentskilt («CE-skilt»), og at WIN-koden er varig preget inn i skroget på akterspeilet
- 4 Konstruksjonskategori, maksimalt antall personer som kan være om bord, største tillatte vekt av personer og last og «CE-merke»
- 5 A, B, C og D. Kategoriene er delt inn etter vindstyrke og bølgehøyde båten er konstruert for å tåle
- 6 Fordi det lett skal kunne kontrolleres at produsenten har oppfylt kravene i «fritidsbåtforskriften», og hvilke standarder og normer båten er produsert etter, eventuell typegodkjenning og med referanse til teknisk kontrollorgan
- 7 Lykt, signalutstyr og mobiltelefon
- 8 Kart og kompass
- 9 Hvilken type brann/hva som brenner
- 10 Bokstavene A, B, C og F
- 11 15–20 sekunder
- 12 Vann, pulver, skum eller slokkegass
- 13 Vann
- 14 Alle umtatt slokkegass
- 15 Det er en sikkerhetsordning som sitter på stoppbryteren for motoren og er festet til føreren med en line, slik at motoren stopper hvis føreren faller over bord eller beveger seg for langt fra stoppbryteren
- 16 Øsekar eller lensepumpe
- 17 Det skal være egnet og godkjent flyteutstyr til alle om bord. Eier og fører har ansvaret.
- 18 Ved utendørs opphold på båt < 8 m underveis
- 19 Den enkelte, men for barn under 15 år har båtføreren ansvaret
- 20 Båten kan ikke være lengre enn 8 m. Motoren må ikke yte mer enn 10 hk (7,5 kW). Båten må ikke kunne oppnå en hastighet på mer enn 10 knop (18,5 km/t)
- 21 Hvis den er 8 meter eller lengre og/eller har en motor som yter mer enn 25 hk
- 22 Personer som er født før 01.01.1980
- 23 0,8
- 24 i) Manglende rednings- og flyteutstyr
- ii) Manglende lanterneføring
- iii) Brudd på bestemmelse om minstealder eller kvalifikasjonskrav for båtfører
- iv) Brudd på lokale fartsbegrensninger
- v) Brudd på reglene om begrenset fart i forhold til badende mv.
- vi) Brudd på forbudet om føring eller ankring av maskindrevne fritids- og småbåter og seilfartøy (herunder seilbrett) innenfor merke-bøyer utlagt ved offentlige badeplasser eller fortøyning i slike bøyer
- vii) Føre båtførerbevispliktig båt uten å ha gyldig båtførerbevis
- viii) Overlate båtførerbevispliktig båt til fører uten båtførerbevis
- ix) Manglende framvisning av båtførerbevis
- 25 Kan ikke tømmes innenfor en avstand på 300 meter fra nærmeste fastland og øyer. Den enkelte kom-mune kan likevel vedta strengere re-gler for sitt lokalområde
- 26 I sjøkartet, ved skilting, i lokale for-skrifter (Lovdata), i naturkartbasen til Direktoratet for naturforvaltning og i informasjonsmaterieell fra kom-munen og Fylkesmannen
- 27 Normalt 15.04.–15.07. eller 01.08.

- Kan variere mellom de ulike geografiske verneområdene langs kysten
- 28 Det er ikke lov å ferdes eller fortøye i slike reservater i denne tiden, og ofte er det fastsatt en minste avstand fra land på 50 meter. Det er også jaktforbud fra 01.03. til 01.09. og generelt forbud mot å foreta naturinngrep, telte eller tenne opp bål. Båndplikt for hund
- 29 Generelt forbud mot å tenne bål eller åpen grill i perioden 15.04.–15.09. i eller i nærheten av skogsmark uten tillatelse fra kommunen
- 30 Nei, men anbefales sterkt
- 31 Kaskoforsikring er en totalforsikring som dekker alle økonomiske krav eller tap som du måtte pådra deg overfor andre, men også på egen båt og eiendom ved uhell, eller som en følge av brann eller tyveri. Mens ansvarsforsikring dekker bare det økonomiske ansvaret du pådrar deg overfor andre som følge av et uhell

Kapittel 2

- Den har et vannfortrengende og lettglidende skrog
- Tverr
- Høyt fartspotensiale, V-bunn gir god stabilitet i høye hastigheter, kort stoppdistanse
- En stabil båt retter seg opp etter en midlertidig krenkning, mens en ustabil båt ikke har den evnen og vil kantre.

Tyngdekraften og oppdriftskraften.

- Lavt og fortrinnsvis under båten tyngdepunkt før last, med jevn vektfordeling, og sikre den mot å flytte seg
- Båter som har forlig trim, har lett for å grave seg ned i sjøen med baugen og få dårligere stabilitet når den får bølgene inn aktenfor tvers (medsjø)
- Tilten motoren eller drevet
- For di frittflytende vann kan gjøre båten ustabil
- Å ikke laste mer enn tillatt totalvekt av personer og last som er oppgitt på produsentskiltet (CE-skiltet), og pluss lasten lavt i båten og vektmessig jevnt fordelt i forhold til midtlinjen og tversen
- Hindre at skadelige partikler i drivstoffet kommer inn i motoren
- Kan bli tett av forurensning og hindre drivstofftilførselen til motoren
- Tett sjøvannsinntak, tett sjøvannsfiler/-sil, sjøvannspumpa virker ikke. Motoren blir overopphetet og kan havarere
- Ekspansjonstanken
- Gjør at sjøvannspumpa suger vannet opp fra sjøen og gjennom kjølesystemet
- Den gjør at kjølevæsken blir avkjølt av kjølevannet
- Smøre bevegelige motordeler, hindre friksjon, kjøle motoren
- Ved å måle nivået på oljepeilepinnen
- Sjekk oljenivået, se etter oljelekkasjer, eventuelt bytte oljefilter

Kapittel 3

- Formiddag 8–10,7 m/s og ettermiddag 10,8–13,8 m/s
- Formiddag 2–3 m og ettermiddag 3–4 m
- Vindstyrke, trykk, bølgehøyde, strøm og temperatur i luft og sjø for en posisjon eller et område
- Vinden blåser «mot klokka» rundt lavtrykk, og «med klokka» rundt høytrykk
- Det er en pålandsvind som tar seg opp på ettermiddagen på godværsdager og kan bli forholdsvis kraftig – opptil frisk bris eller liten kuling i utsatte områder. Men den varer ikke lenge og avtar fort i løpet av noen timer
- Strøm (tidevannsstrøm) og høy- og lavvann
- Gå mot strøm og vind. Det gir bedre kontroll over båten
- Når det blåser, er alltid følt temperaturen (effektiv temperatur) lavere enn den virkelige lufttemperaturen og gjør oss kalde. Kle deg derfor med vindtett tøy ytterst og gjerne ull innerst
- Å forsikre deg om at båt, lanterner, motor, seil og rigg, alt nødvendig sikkerhets- og redningsutstyr er i orden og godt vedlikeholdt, og at det er tilstrekkelig drivstoff om bord, at båten ikke er overlastet, og at lasten er riktig plassert og sikret, og at luer, vinduer, dører, stuerom og lignende er lukket og sikret
- a Sjekk av drivstoffslanger, -rør og -filtre, og drivstoffnivået på tanken

- b Sjekk av oljenivået på motor og gir
 - c Sjekk av kjølevæskeniivået (ferskvannsavkjølte motorer), sjøvannsinntaket, sjøvannsfileret og drivreim. Sjekk at kjølevannet (sjøvannsdelen) blir pumpet tilbake til sjøen når du har startet motoren
 - 11 Sikkerhetsutstyr: navigasjons-, fortoyings-, lense-, brannsløkkings-, varslings- og kommunikasjonsutstyr, verktøy, reservedeler, kniv og lommelykt m/ekstra batteri
- Redningsutstyr: egnet og godkjent flyteutstyr til alle om bord, redningsbøye, kasteline, redningsflåte og førstehjelpssaker
- 12 Hvordan flyteutstyret skal brukes.
 - Hvor sikkerhetsstyret er plassert og hvordan det virker. Hvordan du starter og stopper motoren, bruker gass, gir og ror. Hvem gjør hva og når i mulige nødsituasjoner

Kapittel 4

- 1 Tidevannet (lavvann)
- 2 Elastisk, tilstrekkelig langt, helt og med tilstrekkelig bruddstyrke
- 3 For å beskytte båten mot riper og støtskader
- 4 Bruke dette:
 - a Baug- og aktertrasse og to brest
 - b Baug- og akterspring og to brest mellom båtene. Gjerne også baug- og aktertrasse i land
 - c Hvis båsen er lengre enn båten:

- fire trosser – to på hver side forut og akterut. Hvis båsen er kortere enn båten: spring og brest på begge sider av båten
- 5 Baugen
- 6 Fordi knuten fort kan bli stram og hard og bli vanskelig å få opp. Det kan bli et ekstra stressmoment hvis du har behov for å slippe fortøyningen raskt
- 7 a) Pålestikk b) Dobbelt halvstikk c) Flaggstikk d) Båtmannsknop
- 8 Anker, ankerfortøyning (tau eller kjetting), svivel og eventuelt daumann
- 9 Båtens totalvekt og vindfang
- 10 Svivelen hindrer at vridninger i ankerfortøyningen får ankerankeret til å rotere og legge seg feil på sjøbunnen
- 11 Brukes vanligvis når ankerfortøyningen er kortere enn ønskelig, men også generelt for å få bedre og sikrere ankerfeste. Presser ankerfortøyningen nærmere sjøbunnen, og gir riktigere drag på ankeret. Hindrer også andre båter i å få ankerfortøyningen din i propellen
- 12 I sjøkartet
- 13 Leire og sand gir godt ankerfeste, mens bunn med mye sjøgress og tang gir dårlig feste. Fjellbunn gir også dårlig ankerfeste
- 14 3–4 ganger ankringsdybden. Mer hvis du bruker tau og ikke kjetting
- 15 6–8 ganger ankringsdybden. Mer hvis du bruker tau og ikke kjetting
- 16 «Jeg har dykker nede. Hold godt klar og gå med sakte fart»
- 17 «Ankerkule» forut på båten

Kapittel 5

- 1 Sjøveisreglene. Merk at det er plikt til å ha minst ett eksemplar av reglene om bord i båt med dekk
- 2 Å holde utkikk er å bruke syn og hørsel slik at du kan navigere trygt og unngå mulig fare for sammenstøt. Sikker fart er den farten som ut fra hensynet til siktforhold, vind, sjøgang, trafikkett-het, båtens manøvreringsevne og dypgående i forhold til farvannet, gir størst mulighet for riktig og sikker manøvrering for å unngå sammenstøt, og kunne stoppe på en distanse som er avpasset etter forholdene
- 3 Når gjentatte peilinger (den relative vinkelen mellom båtene) er den samme
- 4 Hold så langt til styrbord side av leia som det er forsvarlig å gå
- 5 På styrbord side. 112,5° regnet fra baugen og akterut
- 6 Akterut. Sektoren er 135° og går fra 22,5° akter for tvers på babord side til 22,5° akter for tvers på styrbord side
- 7 Den som skal vike, skal i god tid vise en markant kursendring (normalt akter for den andre) og eventuelt sakke på farten eller stoppe. Den andre skal holde samme kurs og fart
- 8 Den som har den andre motorbåten på sin styrbord side
- 9 Begge skal vike til styrbord
- 10 Båten med vinden inn om babord
- 11 Den som er nærmest vinden (lovart)
- 12 Din båt
- 13 Du skal holde av veien for båten du inn-

- henter, og passere den andre båten med din styrbord side og i sikker avstand. Hvis det er tryggere og mer hensiktsmessig, kan du passere med babord side
- 14 Motorbåten
 - 15 Båten som har den andre på sin styrbord side (seilbåten regnes da som motorbåt)
 - 16 Når de passerer hverandre i trangt farvann eller sterkt trafikkert lei eller i et havneområde
 - 17 I sjøkartet og ved skilting
 - 18 5 knop
 - 19 Området er markert med gule merkebøyer med kryss på toppen
 - 20 Det er ikke lov å ankre eller ferdes med motorbåt, seilbåt eller seilbrett innenfor merkeboøyene
 - 21 Krysse på tvers og ikke hindre eller vanskeliggjøre sikker gjennomfart for skip som følger påbudt lei

Kapittel 6

- 1 Fra solnedgang til soloppgang og når det er dårlig sikt
- 2 Hvitt ubrutt lys, og med en lysvidde på 225°
- 3 Hvitt ubrutt lys, og med en lysvidde på 135°
- 4 Babord sidelanterne har rødt ubrutt lys, mens styrbord sidelanterne har grønt ubrutt lys (begge 112,5°)
- 5 Båter under 20 meter
- 6 To toppplanter, en forut og en akter, sidelanter og akterlanterne

- 7 Kan føre bare én toppplanter
- 8 Topp- og akterlanteren kan erstattes med en rundtlysende (360°) lanterne med kontinuerlig hvitt lys
- 9 For liten motorbåt < 7 m og med toppfart ≤ 7 knop, og det er praktisk umulig å føre sidelanter. Holde av veien for alle andre båter
- 10 Sidelanter og akterlanterne
- 11 For seilbåter kortere enn 20 meter, forutsatt at den plasseres i eller nær mastetoppen og ikke brukes sammen med to rundtlysende (rød over grønn) lanternene som tillates som tillegg til hovedregelen
- 12 Seilbåter < 7 meter. Holde av veien for alle andre båter
- 13 De samme reglene som for seilbåter, alternativt bruk av lykt eller en lanterne med hvitt lys som blir vist i god tid før møte med andre båter
- 14 Skal holde godt av veien for andre båter gjennom å manøvrere med forsiktighet, og hvis nødvendig redusere eller stoppe farten
- 15 Den skal gi gult ubrutt lys med en lysvidde på 135°. Slepelanteren skal stå loddrett over akterlanteren og med samme lysvidde på begge sider av båten. Det er båten som sleper, som skal føre slepelanterne
- 16 a Motorbåt > 50 m rett forfra
b Seilbåt babord side
c Motorbåt eller seilbåt ≥ 7 m rett akter, alternativt motorbåt < 7 meter og toppfart ≤ 7 knop, eller seilbåt < 7 meter med rundt-

- lysende lanterne med hvitt lys
- d Seilbåt med sammensatte sidelanter rett forfra
 - e Motorbåt < 50 m styrbord side
- 17 Rundtlysende lanterne med hvitt lys («ankerlanterne»), plassert der den best synes
 - 18 De skal ha utstyr som kan gi et kraftig lydsignal, for eksempel et elektrisk håndholdt signalthorn
 - 19 Et kort støt skal vare i omtrent 1 sekund, mens et langt støt skal vare mellom 4 og 6 sekunder
 - 20 a) 1 kort støt b) 2 korte støt c) 3 korte støt
 - 21 Ett langt støt minst hvert annet minutt
 - 22 Med blink. Hvert blink og oppholdet mellom blinkene skal vare i omtrent ett sekund. Tidsavstanden mellom hvert signal skal være minst ti sekunder
 - 23 Oppmerksomhetssignalet

Kapittel 7

- 1 Varde, båke, stang og malt flekk
- 2 De fungerer mest som landemerker og er til god hjelp når du skal orientere deg i farvannet
- 3 Varder er bygget av stein eller betong. De har rund konisk form og er vanligvis malt svart med et hvitt bånd på midten. Båker er normalt bygget av tre eller stål, og er ofte en del større enn varder. De kan være malte som varder eller på en annen måte som gjør dem godt synlig.
- 4 Svart

- 5 En firetagget stjerne med en hvit runding i midten, kombinert med bokstav V for varde eller B for båke
- 6 Stang med eller uten peker som står på et skvalpeskjær
- 7 Malt flekk
- 8 Leias hovedretning
- 9 Grønn farge og med sylindrisk form og spiss/konisk topp. I sjøkartet er symbolet for grønn stake en skråstilt svart sylinder som er spiss på toppen
- 10 Babord lateralmerket
- 11 Gult øverste halvdel og svart nederst. Butt form på toppen. Et eventuelt toppmerke består av to kjegler over hverandre med spissene pekende rett ned. Kartsymbolet er en skråstilt sylinder svart på den nederste halvdel og hvit øverst, og forkortelsen YB
- 12 Vestmerket
- 13 Frittliggende grunnne, svart-rød-svart
- 14 Gul (Y)
- 15 Østmerket

Kapittel 8

- 1 Ekvator og nullmeridianen
- 2 Breddegrader
- 3 Minutter og sekunder. 1° svarer til 60 minutter eller 3 600 sekunder (1 minutt er 60 sekunder)
- 4 1 nautisk mil, som svarer til 1 bredde-minutt
- 5 $1/10$ nautisk mil = 185 meter
- 6 Referansesystem for konstruksjon av gradnett. WGS-84

- 7 1 cm i kartet er 75 000 cm eller 750 m i virkeligheten
- 8 Nivået for laveste astronomiske lavvann (LAT) og som alle dybdetall i kartet refererer seg til
- 9 a) skvalpeskjær b) sjøkabel c) kraftledning (friseilingshøyde 7,5 m) d) mudder e) anbefalt lei med kodet leistrekk (minstedybde 3,5 m)
- 10 Området mellom høyvann og lavvann. Fargen er grønn (endret fra grått til grønt i 2012)
- 11 Breddeskalaen er vertikal. Lengdeskalaen er horisontal
- 12 I nord-sør retningen: nord er opp, sør er ned, øst mot høyre og vest mot venstre
- 13 I kart som dekker områder på den østlige halvkula, er startpunktet i det nedre venstre hjørnet, mens det er i kart over områder på den vestlige halvkula ligger i det nedre høyre hjørnet
- 14 Breddeparalleller. Lengdeparalleller
- 15 + tegn
- 16 Vanlig dybdetall står i *kursiv* og angir den representative dybden på stedet. Står dybdetallet med rett skrift, angir det den eksakte dybden for en bestemt grunnne (+)
- 17 For dybder mellom 0 og 9,9 m
- 18 Dybdeområdet mellom 10-metersdybdekurven og tørrfallsgrensen er blå
- 19 En svart prikk
- 20 Parvise faste sjømerker som danner en rett siktlinj mellom dem og viser hvor leia går
- 21 Overrettlinje eller Leading Line (Ldg)

- 22 Etterretning for sjøfarende (Efs)
- 23 Kildedagrammet (Source Diagram)

Kapittel 9

- 1 Merker av bredden $59^\circ 15' N$ på den vertikale breddeskalaen og tilsvarende $10^\circ 40'$ på den horisontale lengdeskalaen. Deretter trekker du vinkelrette linjer fra hvert merke ut i kartet. Der de to linjene skjærer hverandre, er posisjonen
- 2 Sett den ene spissen på passeren i det aktuelle kartpunktet og før den andre spissen fram til den nærmeste horisontale breddeparallellen. Behold passeråpningen og flytt den langs breddeparallellen inn til breddeskalaen og les av bredden. Gjør tilsvarende for lengden, men nå bruker du lengdeparallellen som hjelpelinje
- 3 Rettvisende kurs (Rk). Rk rettet for misvisning og deviasjon gir Kk
- 4 Setter passeråpningen på breddeskalaen og leser av antall minutter og desimalminutter. 1 minutt = 1 nm
- 5 Fart = $4,5 \text{ nm} : 20/60 \text{ t} = 13,5 \text{ kn}$
- 6 Tid = $2,7 \text{ nm} : 10 \text{ nm/t} = 0,27 \text{ t}$ eller $0,27 \times 60 \text{ minutter} \approx 16 \text{ minutter}$. Start $12.04 + 0.16 = \text{kl } 12.20 \text{ ETA}$
- 7 Distanse = $6 \text{ nm/t} \times 2,25 \text{ t} = 13,5 \text{ nm}$
- 8 Fart (SOG) = $28 \text{ nm} : 3,5 \text{ t} = 8 \text{ nm/t}$ (knop)
- 9 Tid = $18 \text{ nm} : 9 \text{ nm/t} = 2 \text{ t} \rightarrow$ Ankomst $16.25 - 2.00 =$ Start kl. 14.25
- 10 Inne i kompassrosa

- 11 Mk 233°
12 Mk 031°

13 Misvisningen var 1° 30' W i 2011 og at den endrer seg østover med 9' hvert år. Misvisningen i 2017 = 1° 30' W - 9' x (2017 - 2011) E → 1° 30' W - 54' E = 90' W - 54' E = 36' W

14 Forstyrrelse på magnetkompasset og som skyldes materialer og utstyr som avgir magnetisme

$$15 \quad 095^\circ - 9^\circ = 086^\circ$$

$$16 \quad 290^\circ + 6^\circ = 296^\circ$$

$$17 \quad 039^\circ (\text{Rk}) + 1^\circ (\text{W}) = 040^\circ (\text{Mk}) - 3^\circ (\text{E}) = 037^\circ (\text{Kk})$$

18 Drift og strøm

19 Strøm

20 Styre i retning mot strømmen

21 Anslå vinkelen mellom kjølevannstripen og den forlengede midtlinjen

22 Fordi alt elektronisk utstyr er avhengig av en strømkilde og kan svikte eller gi feilvisninger

23 At de har samme kartdatum

24 Forsinkelser i den løpende oppdateringen (normalt 3-10 ganger per sekund)

$$25 \quad [(32 \times 1.852 \text{ m/t}) / 3.600 \text{ sek}] / 4 \approx 4 \text{ m}$$

26 Farts- og distansemåler

27 a) Øst (styrbord) b) Vest (babord)

c) 5 knop d) Rød (babord) e) Nordmerke f) 5 knop (står med rødt) g) Nordsiden h) Holde styrbord, være aktsom, og holde sikker fart i Øst

Kapittel 10

1 Formålet er å vise hvor leia går, og hvor det er urent farvann. De har rund form og er hvite med rødt tak

2 Den hvite sektoren

3 Grønn og rød

4 Hensikten med lanterner er å markere grunner, holmer, skjær og lignende. Lyset kan være hvitt (W), rødt (R) eller grønt (G)

5 a) 5-tagget stjerne med en prikk i midten b) Farget dråpe c) 4-tagget stjerne med farget dråpe og bokstaven B

6 Gruppe-okkulerende med 2 mørkeperioder

7 Hvitt blinkende lys der det går 5 sekunder mellom hvert blink

8 Iso 10s

9 Fast rødt lys (Fixed Red)

10 Hurtigblink og kontinuerlig rask hurtigblink (Quick and Very Quick)

11 Minst 2 sekunder

12 Gruppeblink bestående av 3 blink, som gjentas hvert 30. sekund

13 Grønn

14 Klokk. Kl. 12 er nordmerket, kl. 3 er østmerket osv. Lyser hvitt lys (W).

Hurtigblink (Q) eller kontinuerlig

rask hurtigblink (VQ). Nord = hurtigblink (Q), øst = 3 blink, sør = 6 blink + 1 langt blink og vest = 9 blink

15 Fl(2) W

16 Den kan ha en feilmargin på ± 10 m eller noen ganger mer. Forsinkelser i posisjonsoppdateringer ved høye hastigheter

Kapittel 11

1 Fall til sjø (Kilde: Sjøfartsdirektoratet)

2 Feillasting eller forskyvning av vekt av personer/last, eller personer som står i båten

3 Større sannsynlighet for ikke å oppdage en fare i tide og ofte betydelige konsekvenser hvis det inntreffer en hendelse

4 Holde utkikk og sikker fart

5 Gir bl.a. bedre oversikt og manøvreringsrom, enklere å oppdage farer og andre båter i tide, mindre sjanser får å møte badende

6 Forsinkelser i oppdateringen

7 Godt synlige land- eller sjømerker. Forenkler navigasjonen, lette å orientere seg etter i høy hastighet

8 Gå ned på farten eller stopp helt opp

9 Trimme baugen ned, eventuelt senke farten til den stabiliserer seg i riktig vinkel

10 Varsle de andre om bord før du foretar kursendringen. Dempe farten litt.

Trimme hekken ned. Sjekke blindsoner for andre båter. Foreta en romslig og kontrollert sving

11 Sidesynet («tunnelsyn»)

12 Tauverk (slepeline), dødmannsknapp, mobiltelefon/håndholdt SR-radio (VHF)

13 Redningsvest, vådraktsbukse, egnet fottøy, hansker, briller og hjelme. Lina til dødmannsknappen

14 Linelengden + minst 10 meter

15 18 knop

16 Brennbart materiale, varme og oksygen